

Uit niets blijkt dat het verlenen van enige beoordelingsvrijheid aan de rechter, zij het met specifieke motiveringsplicht, afbreuk zou doen aan de doelstellingen van de wetgever (zie: *Gerechtigd akkoord en faillissement*, Kluwer, mei 2003 onder: "Sluiting van het faillissement", door A. MOMBAERTS);

Dat inderdaad al de uitsluitingsgronden, zoals vermeld in artikel 81 van de wet, te maken hebben met "eerlijkheid";

Overwegende dat de veroordeling dateert van het jaar 1995, dus lang voor het opstarten van de handelsactiviteit van Mevrouw Peeters en geen verband houdt met het faillissement;

Dat dient te worden aangestipt dat de gefailleerde voor wat betreft de door haar opgelopen veroordeling eerherstel heeft aangevraagd en dat zij de straf niet heeft dienen uit te zitten daar deze was uitgesproken met uitstel voor 5 jaar en de proeftijd gunstig is verlopen;

Dat de geldboete en de andere in het vonnis bepaalde sommen werden gekweten;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 27 van de Reparatielwet van 4 september 2002 tot wijziging van de Faillissementswet van 8 augustus 1997, het tweede lid van artikel 80, 2° van deze Wet wordt vervangen als volgt:

"...

Behalve in geval van gewichtige omstandigheden, met bijzondere redenen omkleed, spreekt de rechtbank de versoosbaarheid uit van de ongelukkige gefailleerde die te goeder trouw handelt...";

Overwegende dat er *in casu* geen gewichtige omstandigheden aanwezig zijn die de versoosbaarheid van de gefailleerde beletten;

Dat de gefailleerde correct heeft gehandeld voor en tijdens het faillissement en, zoals blijkt uit de verklaringen van de curator, correct heeft meegewerkt;

Dat er geen kwade trouw noch enige nalatigheid kon worden vastgesteld;

Dat de fouten uit het verleden niet van die aard zijn een persoonlijkheid te openbaren die schadelijk is voor de gezondheid van het economisch leven (zie Memorie van Toelichting, *Parl. St. Kamer* 2000-01, 1132/001, 12-14);

Dat de rechtbank beslist de gefailleerde versoosbaar te verklaren;

Overwegende dat er aanleiding toe bestaat de sluiting van het faillissement te bevelen.

Om deze redenen

de rechtbank,

Gehoord het openbaar ministerie in zijn eensluidend advies,

Beveelt de sluiting van het faillissement van Mevrouw Marleen Peeters, wonend te 1700 Dilbeek, Ninoofsesteenweg 349, uitgesproken door de 5de kamer van de Rechtbank van Koophandel te Brussel op 20 juni 2000, waarbij aangesteld werd als curator: Mr. Bertrand Asscherickx, en als rechter-commissaris: de Heer C. De Backer, bij gebrek aan actief;

Verklaart de gefailleerde versoosbaar.

Zegt dat huidig vonnis door toedoen van de griffier bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

(...)

Noot

Overbodige versoosbaarheid

I. V.

De regel gesteld door het vonnis van 23 september 2003 is het gevolg van het arrest van het Arbitragehof 11/2003 van 22 januari 2003. Het arrest oordeelt dat het ongenueanceerd verbod om versoosbaar te verklaren al wie ooit een veroordeling voor een van de feiten opgesomd in artikel 81, in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De rechtbank volgt die stelling en oordeelt dat zij mag afwegen of de gefailleerde al dan niet versoosbaar kan worden verklaard.

Het arrest van het Arbitragehof is niet onverdeeld gunstig onthaald. G.A. Dal schrijft dat wat de versoosbaarheid betreft steeds minder rekening wordt gehouden met het algemeen belang en alleen de belangen van de failliet in aanmerking worden genomen¹. Een veroordeling voor een van de specifieke misdrijven opgesomd in artikel 81 leek toch een vermoeden waarop de wetgever mocht bouwen om de gunst in te perken. Nu is natuurlijk de vraag gesteld: is versoosbaar

¹ "L'excusabilité dans la loi du 4 septembre 2002: réparation ou bricolage?", *J.T.* 2003, 635.

baarheid voor de fysieke personen wel nog een gunst? In werkelijkheid zou het veel eenvoudiger zijn, *de lege ferenda*, aan te nemen dat de sluiting van het faillissement (na vereffening) tot mechanisch gevolg heeft dat de schulden van de fysieke personen gewist worden, behalve wanneer de rechter zelfs ambtshalve het tegenovergestelde beslist in het vonnis van sluiting en op die wijze een sanctie oplegt.

Het Arbitragehof heeft in de prejudiciële procedure waarin uitspraak is gedaan op 22 januari 2003, niet ongenueanceerd

gezegd dat artikel 81 als dusdanig indruist tegen de Grondwet. De uitspraak laat toe de appreciatiebevoegdheid van de rechter uit te sluiten in bepaalde omstandigheden (bv. de poort wordt opengelaten voor een verbod van verschoonbaarheid van degene die tijdens zijn handelsactiviteit veroordeeld is). De Rechtbank van Koophandel te Brussel stond voor een geval waarin de veroordeling van de failliet dateerde van voor de uitoefening van de handelsactiviteit en kon dus redelijkerwijze op grond van het arrest van het Arbitragehof de wet buiten toepassing laten.

RÉSUMÉ: L'EXCUSABILITÉ COMPLEXE ET INUTILE

Le jugement est une application de la doctrine de l'arrêt de la Cour d'arbitrage du 22 janvier 2003 qui a déclaré, dans certaines limites, l'article 81 de la loi sur la faillite contraire à la Constitution. L'arrêt mais également le législateur ont relativement peu tenu compte de l'intérêt général et se sont par contre fort préoccupés des intérêts du failli, estime G.A. Dal dans un incisif article paru au J.T. 2003, 635. En prolon-

geant cette idée, puisque l'excusabilité est un droit (limité) et que les exclusions sont devenues rares, ne faudrait-il pas simplifier tout le système et accorder à la clôture de la faillite (après liquidation) l'effet automatique et a priori de l'effacement des dettes des personnes physiques, sauf dans les cas où le juge, même d'office déciderait, à titre de sanction, que cet effet ne peut être accordé?